

„EMMA” Elfelejtett Magyar Műemlékekért Alapítvány
1141 Budapest, Mogyoródi út 109.
E-mail: muemlekekert@chello.hu
Tel.: 06-1-221-2488
Fax: 06-1-275-9972

Árpád-kori emlékeink Veszprém megyében

Javasolt útvonal

- Óskü → Berhida → Felsőörs
- Tihany → Aszófő → Alsódörgicse
- Felsődörgicse → Kisdörgicse
- Balatoncsicsó → Zánka
- Kővágóörs (Ecsér → Sóstókál)
- Saska → Somlószlós
- Lovászpataka

A Közép-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht. támogatásával válogatta és összeállította az „EMMA” Elfelejtett Magyar Műemlékekért Alapítvány 2006-ban.
Köszönjük Jászai Csaba, Tóth Károly és Varga Tamás önzetlen segítségét.

Alsődörgicse

A XIII. sz.-i Boldogasszony templom tornya, északi fala és a melléképületek alapfalai állnak. A különleges formájú tornyon ikerablakok, megmaradt oszlopfejjel. A rom a falun kívül, Balatonakali felé található.

Aszófő

A XIII. sz.-ban épült *kölesdi* templom romja a vasútállomás közelében található. Oromfala részben áll, homlokzatán finom párkány és lombard ívek. Belsejében a karzat boltozatának íves nyomai látszanak.

Balatoncsicsó

A XIII. sz.-i Szt. Balázs templom romja (Tagyon és Szentantalfa között). Szentélye belülről íves záródású. A XIV-XV. sz.-ban karzatos hajóval és toronnyal bővítették. Szép kapuja megmaradt.

Berhida

A XIII. sz. végén későromán stílusban épült Szt. László templom a település központjában áll. Különlegessége a kőből falazott tetőszék. Koragót stílusjegyeket is hordoz (boltozat, ablakok).

Felsődörgicse

A XI. sz. végén épült Szt. Péter templomhoz a XIII. sz.-ban még egy templomot építettek. A két épület összenyitva egyként működött. Másik különlegessége a kereszt alakú ablaknyílás. A rom az ev. templom mögött található.

Felsőörs

A torony a XIII. sz.-ban épült vörös kváderkövekből. A háromhajós, patkóíves főszentélyű prépostsági templom még ugyanebből a századból való. Megmaradt a timpanonos oromzatú, bélletes, oszlopos kapu (részlete a címlapon), a torony román és a mellékhajók ikerablakai.

Kisdörgicse

Kiszfalud templomának XII. sz.-i romja. Érdekessége a kórus boltozatának szokatlanul alacsonyan kezdődő indítása. Déli falán három ablak maradványa, szentélye félköríves. Pécsely felé, a középkori híd után található.

Kővágóörs

Révfülöp közelében áll *Ecsér* templomának romja. A háromhajós, félköríves szentélyű, XII. sz.-i épület kapuja a déli előcsarnokból nyílik. A fő- és oldalhajó közti fal ívei római vízvezetékre emlékeztetnek. Ovális körítőfal övezi.

Kővágóörs

Sóstókál templomának romja egyenes záródású, XIII. sz.-i épület. Legfeltűnőbb megmaradt diadalíve. Erősen romlik. Kővágóörs és Köveskál között, az országúttól keletre fekszik.

Lovászpataka

A fallal körülvett, XIII. sz.-i eredetű, evangélikus templomot gótikus, majd barokk stílusban építették át. Érdekes az aszimmetrikus kapu és a különböző korokból származó, egymás felett „emeletesen” elhelyezkedő ablaksorok.

Öskü

A XI-XII. sz.-ban a híres római hadiút (Via Magna) mellé, az örtorony maradványára épült körtemplom. Fedése félgömbös, gerezdes zsindeletetű. Elhelyezkedése és formája különleges. Sekrestyéje XV. sz.-i.

Sáska

Dabos falu temploma 1260 körül épült bazaltkövekből. A falu elpusztult, a templom alapfalainak csekély maradványai és a torony még állnak az erdő közepén, hatalmas bükkfa védelmében.

Somlószőlős

A XIII. sz.-ban épült Szt. Mihály templom román jegyeit ablakai és Agnus Dei-domborműves kapuzata őrzik. A XIV. és a XV. sz.-ban gótikus toronnyal és szentéllyel bővítették. A hajó freskói XIII. sz.-iak, a szentélyben látható falfestmények a XVII. sz.-ban készültek. A templom kis dombon áll a község keleti oldalán.

Tihany

A sajkodi részen sötétszürke bazalttufából épült a hajdani *Apáti* falu templomának romja, melyet a XXI. sz.-ban templommá egészítettek ki. Az eredeti falrészletek jól azonosíthatók. A kapun bekukucskálva látszanak a román stílusú falak és az egyenes záródású szentély.

Zánka

A XII. sz.-ban épült, ma ref. templom szentélye belül patkóíves, kívül egyenes záródású. A déli kapuzat, az osztott ikerablakok és a belső falfülkék részben megmaradtak. Különlegesek a díszes római oszlopok, melyek a régi (csonka) torony ikerablakaiban, a templombelsőben, továbbá a nyugati falba befalazva láthatók.